

[Hastrup.]

går ud fra den forudsætning, at genskabelsen af et frit boligmarked er en alment accepteret målsætning, altså også en målsætning for regeringen og regeringspartiet.

Men når dette er tilfældet, må det være opgaven såvel for det konservative folkeparti som for andre liberale partier, der i en årrække har arbejdet for en frigørelse af boligmarkedet, dels at give den fornødne tid og tolerance til at underkaste denne accept en nøjere prøvelse, dels at søge den udmøntet i en samlet boligreform på et liberalt grundlag.

Hvad ligger der i udtrykket et „liberalt“ eller „normalt“ boligmarked? Ja, det er ikke en tilstand, hvor alt hensynsløst overlades til kræfternes frie spil. Boligerne vil altid fordrø samfundets bevågenhed. Faste retsregler er nødvendige på dette område. Det gælder naturligvis især i en situation med mangel på boliger. Men retsregler vil også være nødvendige under normale forhold.

Et frit boligmarked er heller ikke ensbetydende med, at de sociale eller almennyttige boligselskaber svigtes af samfundet eller overlades til deres egen skæbne, således som nogle synes at frygte, andre måske at håbe. De sociale boligselskaber er blevet en integrerende del af det danske samfundssystem. De kan ikke undværes. Den liberale boligpolitik, som mit parti kan give sin tilslutning, sigter ikke imod at tage livet af disse selskaber, men vil tværtimod søge at give dem en friere stilling, som navnlig vil kunne muliggøre en større indsats i byggeopgaven fra disse selskabers side.

I betænkningen om lejeloven har de 4 partiers repræsentanter defineret begrebet „det normale boligmarked“ som en tilstand, hvor der er tilvejebragt et tilstrækkeligt udbud af boliger, således at det er muligt for de boligsøgende at vælge en bolig, der både svarer til den enkeltes økonomi og familieforhold og til boligens faktiske værdi. Denne definition er yderligere blevet udbygget i betænkningen fra udvalget om boligloven, som fremhæver nødvendigheden af en snarlig afvikling af de bestående reguleringsordninger for byggeriet for derved at øge byggekapaleten og fremme konkurrencen. Vi kan tilslutte os disse definitioner. De kan måske give anledning til fortolk-

ninger, men de efterlader ingen tvivl om målet.

Hvor langt er vi så nået i dette folketingsår? Ja, en færdig løsning kan vi ikke sige der foreligger. Noget sådant var heller ikke at vente. En frigørelse fra den hittidige restriktive politik er ikke noget, der gennemføres pludseligt. Det er derfor nødvendigt at tilrettelægge arbejdet med boligreformerne på en sådan måde, at der opereres dels med midlertidige ordninger — det vil sige kortvarige forlængelser med enkelte ændringer af bestående love, som kan gælde i en overgangsperiode — dels med principielle beslutninger om de langsigtede, mere varige løsninger, som nødvendigvis må gøres til genstand for en nærmere overvejelse og grundigere undersøgelse, inden de kan føres ud i livet.

Denne fremgangsmåde blev valgt, da vi i foråret tog stilling til lejeloven. Den gentages nu med hensyn til boligloven. Begge love forlænges for en 2-årig periode, således at den endelige revision kan finde sted i folketingsåret 1966-67. På denne måde er der ikke blot tilvejebragt tilstrækkelig tid for en grundig behandling af alle relevante boligproblemer, herunder også en omhyggelig gennemgang af det meget omfattende sagkyndige materiale, der foreligger, men der er også skabt grundlag for koordinering af leje- og byggespørgsmålet, som derved er gjort til to sider af samme sag. Ved den midlertidige forlængelse af lejeloven blev der truffet beslutning om visse øjeblikkelige reguleringer og om en langsigtet løsning, der skulle baseres på en gradvis regulering.

Ved den midlertidige forlængelse af boligloven eller bygge-loven, som den måske rettere burde tituleres, som i dag er til behandling, er der fastlagt bestemmelser for lånegrænser, statsgarantier og tilskudsordninger i den 2-årige periode og aftalt principper med hensyn til retningslinjerne for drøftelserne i forbindelse med den langsigtede løsning. Jeg vil gerne gøre nogle enkelte bemærkninger om de bestemmelser, der skal gælde i den 2-årige periode.

Under forhandlingerne har den højtærede boligminister selv opgivet sit forslag om nedsættelse af lånegrænserne. Det er udviklingen på obligationsmarkedet siden lovforslagets fremsættelse, som har motiveret dette. Som lovforslaget oprindeligt var formuleret,